

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrala a soudců JUDr. Miroslava Stoklasy a JUDr. Heleny Karetové ve věci žalobce **Martina J.**, narozeného xxx, bytem xxx, xxx, zastoupeného Mgr. et. Mgr. Patrikem Tauerem, advokátem se sídlem v Praze 3, Vinohradská 126 proti žalované **České republice - Ministerstvu spravedlnosti** se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16, o zaplacení 130.000 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 z 6. ledna 2015, č. j. 10 C 264/2012 – 162,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích I. a II. mění tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 30.000 Kč se 7,75 % úrokem z prodlení od 30. 11. 2012 do zaplacení, jinak se ve výroku II. potvrzuje.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 28.798 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud výrokem I. konstatoval, že usnesení policejního orgánu zde specifikované, kterým bylo zahájeno trestní stíhání žalobce podle § 160 odst. 1 trestního řádu jako obviněného ze spáchání trestného činu zvýhodňování věřitele podle § 256 a odst. 1 a odst. 2 trestního zákona je nezákonným rozhodnutím. Výrokem II. soud zamítl žalobu o zaplacení částky 130.000 Kč s příslušenstvím a o nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu.

V odůvodnění rozhodnutí soud vycházel ze zjištění, že proti žalobci bylo opakovaně zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu zvýhodňování věřitele a předlužení. V prvním případě bylo trestní stíhání zahájeno usnesením policejního orgánu Policie České republiky, územní odbor Trutnov ze dne 18. 4. 2012. Toto trestní stíhání bylo ukončeno usnesením Okresního státního zastupitelství v Trutnově ze dne 24. 5. 2012, když rozhodnutí policejního orgánu bylo zrušeno jako neodůvodněné. Opakovaně bylo zahájeno trestní stíhání vůči žalobci usnesením příslušného orgánu policie ze dne 16. 8. 2012 a bylo ukončeno usnesením Okresního státního zastupitelství v Trutnově ze dne 4. 10. 2013, jímž bylo napadené rozhodnutí policejního orgánu zrušeno pro nezákonnost. Žalobci tak v mezích zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti státu za škodu vznikl nárok na nemajetkovou újmu v souvislosti s vydáváním nezákonných rozhodnutí policejním orgánem. Žalovaná poskytla satisfakci žalobci formou opakované písemné omluvy. Žalobce však v daném soudním řízení se domáhal poskytnutí zadostiučinění v peněžité formě v rozsahu 130.000 Kč s příslušenstvím. Soud prvního stupně věc zhodnotil tak, že žalobci hrozilo uložení trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců až 3 let, tedy trestu nijak výrazně vysokého a trestní stíhání netrvalo dlouhou dobu a nebylo nijak medializováno. Dle judikatury Ústavního soudu každé trestní stíhání zasahuje do osobního a soukromého života jednotlivce a žalobce neprokázal, jaké konkrétní následky mu byly trestním stíháním způsobeny. Trestní stíhání probíhalo relativně krátkou dobu před policejním orgánem, státním zastupitelstvím a dvěma stupni soudní soustavy a stíhání bylo po skutkové i právní stránce složité. Navíc žalobce nebyl stíhán vazebně, ani jinak omezen na svobodě. Kromě určitého diskomfortu, který provází

každé trestní stíhání nebyl dle názoru soudu žalobce stíháním nějak výrazně zasažen. Přiměřeným zadostiučiněním soud shledal konstatování nezákonnosti usnesení o zahájení trestního stíhání, když žalobu na peněžité zadostiučinění za nemajetkovou újmu zamítl jako nárok nedůvodný. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 2 o.s.ř. za použití § 151 odst. 1 o.s.ř.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání, v němž namítal, že ve výroku I. soud vybočil z mezí zákona, když on sám žádné zadostiučinění ve formě omluvy ani nepožadoval a navíc se mu tohoto zadostiučinění formou písemné omluvy dostalo již od žalované ve třech případech. Soud prvního stupně bagatelizoval hrozbu odnětí svobody, která žalobci v trestním stíhání hrozila a nevzal v úvahu ani to, že policejní orgán, který žalobce stíhal opakovaně kontaktoval jeho zaměstnavatele. Navrhl, aby v odvolacím řízení byl napadený rozsudek změněn a žalobě vyhověno.

Žalovaná se k odvolání žalobce písemně vyjádřila tak, že ho pokládá za nedůvodné a navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně z podnětu podaného odvolání v celém rozsahu dle § 212, § 212a odst. 6 o.s.ř. a shledal odvolání žalobce částečně důvodným.

Nebyl dán důvod pro postup obvodního soudu, který zvolil ve výroku I. napadeného rozsudku. Tento výrok ani formálně neodpovídá znění ustanovení § 31a odst. 2 věta první zákona č. 82/ 1998 Sb. v platném znění. Takovým postupem lze pouze konstatovat, že v řízení došlo k porušení práva, ale nikoliv, že určitý úřední akt je nezákonným rozhodnutím. Navíc je mezi účastníky nesporné, že formy satisfakce ve formě písemné omluvy se již žalobce u žalované dostalo. Výrok I. byl proto postupem dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změněn.

Obecně lze s odvolatelem souhlasit v tom, že obvodní soud nedostatečně posoudil újmu, která vznikla žalobci následkem opakovaného vydání nezákonných rozhodnutí orgány Policie ČR. Nelze pouze odkázat na diskomfort spojený s trestním řízením. Poškozenému hrozila sankce v rozmezí šesti měsíců až tří let odnětí svobody, což není nijak zanedbatelná újma. Ta je spojena se zásahy do osobní i pracovní sféry dotčené osoby s možností změn v dalším životě. Proto odvolací soud učinil závěr, že dosavadní postup žalované, která se žalobci písemně omluvila, není dostatečnou satisfakcí a zadostiučinění za nemajetkovou újmu v souvislosti s trestním stíháním žalobce je nutno poskytnout v penězích. Prokazatelně totiž došlo k zásahu do osobnostních práv žalobce, zejména do práva na zachování cti a dobré pověsti (viz také rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV ÚS 428/05). Rovněž je třeba

respektovat to, že nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání je vždy porušeno právo obviněného nebýt stíhán jinak, než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon, což plyne z čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1771/2014).

Při stanovení výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu odvolací soud vyšel z mezí dosavadní judikatury Nejvyššího soudu ČR. Za neodůvodněné průtahy v řízení se základní částka zadostiučinění pohybuje od 15.000 Kč za rok (viz stanovisko Kolegia Nejvyššího soudu ČR sp. zn. Cpjn 206/2010). To je však s ohledem na zjištěné okolnosti věci příliš nízká částka. Srovnání se dále nabízí za odškodnění následků za neoprávněné držení ve vazbě (viz. například rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2357/ 2010, kde výše nemajetkové újmy činí 182.500 Kč až 547.500 Kč ročně). Taková výše naopak je příliš vysoká, když žalobce nebyl omezen na osobní svobodě. Přiměřenou částkou se tak jeví částka 2.000 Kč za každý měsíc trestního stíhání, což za celkem 15 měsíců trestního stíhání žalobce činí částku 30.000 Kč . Odvolací soud proto postupoval dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. a v rozsahu částky 30.000 Kč změnil výrok II. a žalobci zčásti vyhověl včetně příslušenství pohledávky. Stát je ze zákona povinen nahradit nemajetkovou újmu nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy poškozený nárok řádně uplatnil postupem dle § 14 citovaného zákona (v daném případě 29. 5. 2012). Marným uplynutím této lhůty se ocitá stát jako dlužník z odpovědnostního závazkového vztahu v prodlení a dne následujícího po uplynutí lhůty ho stíhá povinnost zaplatit poškozenému též úrok z prodlení ve výši dle nařízení vlády číslo 142/1994 Sb.

Výrok o nákladech řízení před soudem prvního stupně vychází ze skutečnosti, že rozsudek byl částečně změněn (§ 224 odst. 2 o.s.ř.). Žalobci byly přiznány náklady řízení ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu (rozsudek tohoto soudu sp. zn. 30 Cdo 3378/2013) ve výši dle § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu provedeného vyhláškou č. 177/ 1996 Sb. Za řízení před soudem prvního stupně i před soudem odvolacím proto náleží žalobci za právní zastoupení advokátem za každý úkon právní služby sazba odměny ve výši 3.100 Kč. Za řízení u obvodního soudu se jedná o 5 úkonů právní služby (převzetí zastoupení, sepis žaloby, rozšíření žaloby, účast u jednání 8. 6. 2014 a vyjádření ze dne 27. 8. 2014) ve výši 15.500 Kč, 5 paušálních náhrad hotových výloh po 300 Kč a 21% sazba DPH 3,570 Kč, v součtu 20.570 Kč. Za řízení před odvolacím soudem dle § 142 odst. 2 za použití § 224 odst. 1 o.s.ř. náleží žalobci náhrada za 2 úkony právní služby (sepis odvolání a účast u odvolacího jednání 16. 9. 2015) po 3.100 Kč za úkon, 2 paušální náhrady po 300 Kč a 21% sazba DPH 1.428 Kč, v součtu 8.228 Kč. Celkem za řízení před soudy obou stupňů náleží žalobci celkem 28.798 Kč (20.570 Kč +8.228 Kč = 28.798 Kč).

Poučení : Proti potvrzujícímu výroku rozsudku je dovolání přípustné. Lze jej podat do dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu prvního stupně, a to za podmínek uvedených v § 237 o.s.ř.

Proti měnícímu výroku tohoto rozsudku není dovolání přípustné.

V Praze dne 16. září 2015

JUDr. Zdeněk S t i b r a l, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kolářová Lenka